

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. MIŁOŚNIKÓW KRAINY WYGASŁYCH WULKANÓW
W LIPIE

Rok szkolny 2024/2025

DEKALOG DLA RODZICÓW I WYCHOWAWCÓW

- **Nie upokarzaj dziecka, bo ono, tak jak Ty, ma silne poczucie własnej wartości.**
- **Staraj się nie stosować metod, których sam w dzieciństwie nie akceptowałeś.**
- **Pozwalaj dziecku dokonywać wyboru w miarę możliwości jak najczęściej.**
- **Jeżeli zachowałeś się wobec dziecka niewłaściwie, przeproś go i wytłumacz się.**
- **Nie bój się utraty autorytetu, dziecko wie, kiedy popełniasz błędy.**
- **Nigdy nie mów źle o dziecku w obecności innych osób.**
- **Jeśli zabronisz, zawsze to uzasadnij.**
- **Staraj się być czasem adwokatem własnego dziecka.**

Na podstawie E. Czyż: Dziecko i jego prawa (1992)

KONSTRUKCJA SZKOLNEGO PROGRAMU W ODNIESIENIU DO PROFILAKTYKI

I. Wstęp

Zrozumienie postaw i zachowania się innych ludzi jest złożonym zagadnieniem, a przecież konieczne jest dla uzyskania pomyślnych wyników w nauczaniu. Trudno jest nieraz zrozumieć zachowanie dzieci, ale jeszcze trudniejsze zadanie mają dzieci, gdy chcą zrozumieć dorosłych.

Przedstawiony program wychowawczo-profilaktyczny jest zgodny z kierunkami polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2024/2025. Celem programu jest kształtowanie postaw zdrowego i bezpiecznego stylu życia bez potrzeby stosowania agresji i używek, kształtowanie umiejętności życiowych, jak również zapobiegania sytuacjom i zachowaniom problemowym w szkole. Wskazuje na budowanie porozumienia szkoła – dom – środowisko, ich wspólnej aktywności wychowawczej i partnerstwa w podejmowaniu działań i decyzji wychowawczych przeciw agresji dziecięcej i uzależnieniom.

Poniższe założenia profilaktyczne:

- stanowią całość z założeniami wychowawczymi szkoły,
- odpowiadają na realne potrzeby i zagrożenia pojawiające się w szkole, klasie szkolnej i środowisku,
- mają przemyślany plan (zostały opracowane w oparciu o analizę zachowań prowadzonych przez zainteresowane podmioty i potrzeby szkoły),
- formy i sposoby działań zakresu profilaktyki pierwszorzędowej dostosowane są do wieku uczniów,
- zawierają jasno określone zasady i formy współpracy wychowawczej z rodzicami,
- uwzględniają predyspozycje do prowadzenia zajęć wychowawczych oraz sugestie rodziców,
- zawierają cele i założenia programu wychowania do życia w rodzinie,
- zostały przedstawione rodzicom do zaopiniowania i akceptacji wraz z zaproszeniem do aktywnego włączenia się w realizację zadań.

Strategie profilaktyki szkolnej

1. Strategia informacyjna - ma na celu dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów.

2. Strategia edukacyjna - pomaga w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów itp.)

3. Strategia działań alternatywnych - celem jej jest pomoc w zaspakajaniu ważnych potrzeb psychologicznych (np. sukcesu, przynależności) i osiąganie satysfakcji życiowej przez ułatwianie angażowania się w działalność akceptowaną społecznie (artystyczną, społeczną, sportową).

4. Strategia interwencyjna - celem jej jest wspieranie w sytuacjach kryzysowych osób mających trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów osobistych. Elementem interwencyjnym jest towarzyszenie ludziom w krytycznych momentach ich życia.

Celem głównym szkolnej profilaktyki jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz odpowiednich warunków do rozwoju.

II. Założenia szkolnej profilaktyki

- Aktywizacja i integracja uczniów przy realizacji wspólnych zamierzeń;
- Rozwój aktywności uczniów poprzez udział w planowaniu, organizowaniu i przygotowaniu imprez klasowych i szkolnych, wycieczek, wyjść itp.;
- Realizacja szkolnego projektu „Nasze Wędrówki po Krainie Wygasłych Wulkanów”;
- Realizacja Ogólnopolskiego projektu Edukacyjnego „Klasa w Terenie”;
- Podejmowanie działań na rzecz środowiska szkolnego poprzez udział w pracach zainicjowanych przez samorząd uczniowski, współorganizowanie imprez ogólnokształcących i charytatywnych;
- Uczulanie na dostrzeganie potrzeb innych dzieci i dorosłych;
- Włączanie w miarę możliwości rodziców do realizacji zadań profilaktycznych i

wychowawczych;

- Podejmowanie działań kształtujących u dzieci prawidłowe nawyki żywieniowe i zdrowy tryb życia, realizacja projektu „Szkoła bez słodyczy” – zakaz przynoszenie przez uczniów słodyczy (wyjątkiem są imprezy klasowe, np. andrzejki, mikołajki oraz dzień urodzin);
- Udział w konkursach, prezentowanie dorobku na forum szkoły i w środowisku lokalnym;
- Stworzenie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- Dalsze diagnozowanie potrzeb uczniów i wspieranie ich indywidualnych dążeń;
- Dalsze monitorowanie zachowania i przeciwdziałanie niekorzystnym zachowaniom;
- Stosowanie się do Standardów Ochrony Małoletnich.

III. Odwołanie się do środowiska, statystyka

Przegląd wiodących teorii na temat działań profilaktycznych. Sporządzenie niniejszego dokumentu wynika zarówno z wymogów formalno – prawnych jak i obecnych potrzeb wychowawczych środowiska lokalnego. Analizując badania przeprowadzone wśród rodziców, nauczycieli oraz uczniów, stwierdzono, że istnieje ściśle określona grupa zachowań niepożądanych (zagrożeń), którą należy się zająć w sposób przemyślany i zorganizowany. Służyć temu mają działania różnych grup ludzi, począwszy od nauczycieli, rodziców, samorządu lokalnego, kościoła, policji, skończywszy na samych uczniach. Koordynaty do tych działań znalazły się w tym dokumencie, który w miarę rozwoju prac można nowelizować w oparciu o nowe wnioski i doświadczenia.

Obecne podejście do profilaktyki, według W.B. Hansena, nastawione jest na stosowanie strategii, takich jak przekonania normatywne, zaangażowanie osobiste, wartości, umiejętności odmawiania, alternatywy, informacje o konsekwencjach, umiejętności stanowienia celów, umiejętności podejmowania decyzji, poczucie wartości, umiejętności radzenia sobie ze stresem, umiejętności pomagania, umiejętności życiowe. Zmiany w ujęciu profilaktyki związane są również z szerszym uwzględnieniem promocji zdrowia. Ważnym jest, by oprócz przekazywania wiedzy o środkach psychoaktywnych i skutkach ich oddziaływań, kształtować prawidłowe postawy życiowe, umiejętności społeczne i przekazywać odpowiedni system norm.

IV. Teorie działań profilaktycznych

Według K. Ostaszewskiego występują różne modele podejścia do wczesnej profilaktyki:

- *Model oświaty zdrowotnej* (profilaktyka tradycyjna)- przekazuje informacje o substancjach uzależniających i skutkach ich zażywania, a więc opiera się o procesy poznawcze. Wiedza przekazywana jest w trzech wariantach: 1) edukacja w zakresie działań środków psychoaktywnych; 2) informacje odstrasżające; eksponowanie, wyolbrzymianie konsekwencji używania tych substancji; 3) konkretne relacje osób uzależnionych. Formy przekazu w tym modelu to prelekcje, pogadanki, filmy, ulotki, plakaty.
- *Model edukacji humanistycznej* - wszelkie działania zmierzające do prawidłowego kształtowania osobowości. Formy pracy: psychologiczne gry i zabawy, praca w małych grupach, dyskusje.
- *Model edukacji społecznej* (wpływów społecznych)- podstawowym założeniem w tym modelu jest, że środowisko to dla jednostki źródło przykładów do naśladowania, kar i nagród. Środowisko wywiera presję. Dlatego też koncentrujemy się na uczeniu jednostki rozpoznawania zagrożeń oraz radzenia sobie z niekorzystnymi wpływami. Ważna jest umiejętność odmawiania.
- *Model edukacji w zakresie umiejętności życiowych*- działania profilaktyczne są próbą integracji trzech w/w modeli; przekazywanie wiadomości na temat środków uzależniających, wpływów skłaniających do ich zażywania oraz uczenia zaspokajania potrzeb bez pomocy tych substancji.
- *Model form alternatywnych*- proponuje naukę atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu; rozwijanie zainteresowań, hobby, co stanowi alternatywę dla środków psychoaktywnych.
- *Model promocji zdrowia*- zgodnie z definicją zdrowia według Światowej Organizacji Zdrowia postrzega zdrowie jako całość w jego fizycznym, psychicznym, duchowym i społecznym wymiarze.

Budując działania profilaktyczne, wzięto pod uwagę wszystkie wyżej wymienione podejścia i modele profilaktyczne. Stało się tak dlatego, iż pomijając jedną ze sfer zagadnieniowych, można narazić się na pominięcie jednego z zagrożeń, któremu chcemy przeciwdziałać. Analizując wyniki badań, obserwacje, rozmowy, działania profilaktyczne i

inne, przeprowadzone wśród nauczycieli, rodziców i uczniów, wyodrębniono grupę zachowań niepożądanych, którymi należy się zająć w pierwszej kolejności. Do zachowań tych należą:

- agresja (głównie słowna) wśród uczniów,
- niszczenie mienia szkolnego,
- obojętność niektórych rodziców na działania swoich dzieci,
- częściowy brak reakcji środowiska na niewłaściwe zachowania młodzieży.

V. Cele główne profilaktyki szkolnej

1. Przestrzeganie w szkole procedur bezpieczeństwa i ochrony przed rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- przestrzeganie wytycznych ministra właściwego do spraw zdrowia Głównego Inspektora Sanitarnego oraz ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania udostępnionych na stronie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
- zakaz wchodzenia i przebywania na terenie szkoły osób z objawami chorobowymi.

2. Wspomaganie wszechstronne harmonijnego rozwoju ucznia.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- umiejętne nawiązywanie i utrzymywanie poprawnych kontaktów z innymi uczniami i dorosłymi.
- umiejętne działania w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych (radzenia sobie w sytuacjach trudnych).
- wzmacnianie poczucia własnej wartości.
- integracja działań profilaktycznych prowadzonych przez różnych wykonawców w naszym środowisku.

3. Ochrona ucznia przed zakłóceniami jego rozwoju (chronienie przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia).

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- tworzenie pozytywnych więzi między uczniami, uczniami – nauczycielem, nauczycielem – rodzicami, rodzicami – dzieckiem.

- kształtowanie odpowiedzialności za własne zachowanie w stosunku do innych ludzi i odpowiedzialności za swoje czyny.
- ukazanie zgubnej roli używek, agresji przejawiającej się w grupach rówieśniczych.
- uczenie dzieci zachowań i kontaktów z innymi pozbawionych agresji, przemocy, wolnych od używek i innych uzależnień np. zdobyczy cywilizacji.
- wyrabianie umiejętności rozróżniania dobra i zła.
- ukazanie wartości płynących z koleżeństwa i przyjaźni (wskazanie pożądanych wzorców zachowań).
- wzbudzenie w rodzicach motywacji do szukania i niwelowania przyczyn niepożądanych zjawisk wychowawczych.
- budowanie porozumienia (szkoła- dom- środowisko), wspólnej aktywności i partnerstwa w wychowaniu uczniów.
- zwiększenie świadomości społecznej o zagrożeniach patologiami oraz możliwościach uzyskania pomocy.
- pomoc rodzicom w zdobywaniu wiedzy i praktycznych umiejętności wychowawczych (pedagogizacja rodziców).
- organizacja czasu wolnego uczniów.
- promocja szkoły.

VI. Przebieg realizacji z podziałem na etapy

1. W związku z koniecznością przestrzegania procedur bezpieczeństwa i ochrony przed rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych, do zadań pracowników szkoły należy zaliczyć:

- stosowanie zasad profilaktyki zdrowotnej w okresie zwiększonego ryzyka zachorowań;
- niezwłoczne informowanie dyrektora szkoły o wszelkich objawach chorobowych dzieci/uczniów;

2. Zadania profilaktyczne nauczycieli szkoły podstawowej

Do zadań profilaktycznych nauczycieli Szkoły Podstawowej im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie zaliczyć należy przede wszystkim:

- zwracanie – podczas dyżurów – szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego

ryzyka: toalety, schody, itp.;

- informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących, jak i pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły;
- obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenia papierosów, spożywania alkoholu lub podejrzanych substancji; niszczenia mienia;
- wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji;
- dawanie przykładów sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

3. Zadania profilaktyczne wychowawców klasowych:

- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych – uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawca, pedagog, dyrektor szkoły;
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów – godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, basen, itp.);
- współpraca z rodziną – inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wskazywanych przez rodziców, wywiadówki profilaktyczne;
- realizacja programów profilaktycznych dotyczących narkomanii, palenia tytoniu i picia alkoholu, in. zagrożeń, rozwijania umiejętności interpersonalnych;
- wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych;
- organizacja koleżeńskej pomocy w nauce, włączanie uczniów do zajęć dydaktyczno-wychowawczych;
- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia;
- systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci;
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

4. Zadania profilaktyczne pedagoga/pedagoga specjalnego:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- wprowadzanie rekomendowanych programów profilaktycznych;
- organizowanie pogadanek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, psychologa, pielęgniarki szkolnej, specjalistów-terapeutów;
- pedagogizacja rodziców;
- prowadzenie zajęć relaksacyjnych, treningi interpersonalne.

5. Zadania profilaktyczne rodziców

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to głównie zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców:

- rodzice zobowiązani są zapoznać się z zasadami obowiązującymi w szkole w czasie podwyższonego ryzyka zachorowań;
- rodzice zobowiązani są do przekazania dyrektorowi istotnych informacji na temat stanu zdrowia swojego dziecka i do niezwłocznego informowania o każdej ważnej zmianie;
- rodzice powinni regularnie przypominać dziecku o podstawowych zasadach higieny;
- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązki szkolny;
- w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby pedagogiem szkolnym bądź Dyrektorem Szkoły Podstawowej w Lipie;
- rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych;
- rodzice uczniów sprawiających trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów.

VII. Etapy działalności w ramach realizacji podstawowych treści programu profilaktycznego na dany rok szkolny.

Etap I

Bezpieczeństwo	Współzycie w grupie, ja w relacjach z innymi	Higiena
W tym: - bezpieczeństwo psychiczne - niepoddawanie się agresji - unikanie sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu - substancje szkodliwe	W tym: - uczestnictwo w zabawie - dzielenie się z innymi - pogoda ducha - zadowolenie z tego, co się posiada - tolerancja	W tym: - higiena ciała i otoczenia - higiena spożywania posiłków i odpowiednie odżywianie się - organizacja czasu wolnego

Etap II

Wzrastanie i rozwój	Relacje z innymi	Bezpieczeństwo
W tym: - higiena osobista - elementy edukacji seksualnej - żywność i żywienie - aktywność ruchowa	W tym: - przyjaźń - zdrowie psychiczne - asertywność - uzależnienia - umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych - podstawowe reguły i zasady obowiązujące w relacjach z innymi	W tym: - grupa rówieśnicza - substancje szkodliwe - pierwsza pomoc (elementy) - sytuacje sprzyjające i zagrażające zdrowiu

Etap III

Relacje z innymi	Zdrowie psychiczne	Ochrona zdrowia
W tym: - przyjaźń - asertywność - organizacja czasu wolnego,	W tym: - uzależnienia (alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze) - uświadomienie zagrożeń	W tym: - odżywianie się - zdrowe żywienie - higiena

praca - psychospołeczne aspekty zdrowia	płynących z Internetu – cyberprzemoc - stres - bezpieczeństwo - dom, rodzina - umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych (ból, presja, agresja)	- pierwsza pomoc - choroby -ocena ryzyka i odpowiedzialności za jego podejmowanie - aktywność ruchowa
---	---	--

Metody realizacji

Realizacja programu odbywać się będzie w ramach:

- zajęć godziny do dyspozycji wychowawcy klasy;
- zajęć wychowania do życia w rodzinie;
- zajęć prowadzonych przez księdza, pedagoga, szkolną pielęgniarkę, terapeutów;
- zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych;
- wycieczek/rajdów po Krainie Wygasłych Wulkanów;
- intencjonalnych i okazjonalnych spotkań z rodzicami uczniów w szkole i ich domach;
- w ramach edukacji pedagogicznej (pedagogizacja rodziców);
- aktywnych spotkań z rodzicami i zajęć warsztatowych dla rodziców;
- imprez organizowanych na terenie szkoły;
- imprez charytatywnych, np. " Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy", "Góra Grosza" i in.

Formy pracy:

- oddziaływanie werbalne (rozmowy, pogadanki);
- dyskusje tematyczne (dzielenie się doświadczeniami), wskazanie postaw (wzorców) pozytywnych;
- zajęcia grupowe, zespołowe.

VIII. Spodziewane efekty

1. Zmniejszenie zjawiska agresji w szkole.
2. Zapobieganie, reagowanie i ochrona uczniów poprzez naukę przed działaniami

niepożądanymi.

3. Integracja działań profilaktycznych.
4. Integracja zespołu klasowego.
5. Poprawa samopoczucia uczniów w klasie, szkole i środowisku pozaszkolnym.
6. Umiejętne radzenie sobie w sytuacjach zetknięcia się z agresją i uzależnieniami.
7. Umiejętne wykorzystanie czasu wolnego poprzez sensowny i właściwy wybór działań i zachowań pozytywnych.
8. Kształtowanie poprawnych relacji między uczniami, praca zarówno z liderami, jak również z uczniami, którzy wycofują się i zamykają w sobie oraz agresorami i ofiarami agresji.
9. Otwarcie na siebie i innych (uczniowie nauczą się mówić o swoich problemach, uczuciach i poprzez właściwe postawy własne będą nieść pomoc innym).
10. Wzbudzenie świadomej odpowiedzialności rodziców za proces wychowania dzieci.

IX. Uczestnicy działań profilaktycznych w szkole

Program profilaktyczny obejmuje swymi działaniami wszystkich uczniów Szkoły Podstawowej im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie, a także ze względu na złożoność problematyki i potrzeb środowiska lokalnego również ich rodziców.

X. Partnerzy w realizacji programu

W ramach realizacji profilaktyki Szkoła Podstawowa im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie utrzymywać będzie stały kontakt z instytucjami działającymi na terenie gminy i powiatu.

Do instytucji tych zaliczyć można:

1. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie:
 - a. pomoc w ramach dożywiania dzieci z rodzin potrzebujących,
 - b. zasięgnięcie opinii na temat warunków bytowych uczniów z rodzin najuboższych,
 - c. nagłe interwencje.
2. Gminno- Miejski Zespół Interdyscyplinarny Gminy Bolków:
 - a. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
 - b. działania profilaktyczne.

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - a. przeprowadzanie konkursów o tematyce profilaktycznej,
 - b. korzystanie z możliwości szkolenia w dziedzinie profilaktyki.
4. Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze:
 - a. poradnictwo i orzecznictwo psychologiczno- pedagogiczne,
 - b. poradnictwo zawodowe.
5. Parafia Rzymsko- Katolicka w Lipie:
 - a. pomoc w organizowaniu czasu wolnego dla młodzieży,
 - b. udział w imprezach organizowanych przez szkołę.
6. Samorząd Miasta i Gminy w Bolkowie:
 - a. pomoc w organizowaniu imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze profilaktycznym,
 - b. współpraca przy organizacji doształcania nauczycieli oraz wprowadzanie programów profilaktycznych.
7. Komenda Powiatowa Policji w Jaworze i Komisariat Policji w Bolkowie

XI. Zagrożenia i trudności w realizacji programu

1. Trudności:

- niewystarczające przeszkolenie nauczycieli do prowadzenia zajęć profilaktycznych,
- zbyt małe środki finansowe na zakup potrzebnych materiałów typu filmy, książki itp.

2. Zagrożenia:

- zbyt małe zaangażowanie w kierunku rozwiązywania problemów przez nauczycieli, rodziców i uczniów,
- niedostosowanie form i treści do wieku i potrzeb uczniów,
- obojętność środowiska lokalnego na przejawy zachowań niepożądanych wśród młodzieży i dorosłych.

KONSTRUKCJA SZKOLNEGO PROGRAMU W ODNIESIENIU DO WYCHOWANIA

I. WSTĘP

Działania wychowawcze zakładają podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie godności osobistej, stwarzanie sytuacji wyzwalającej aktywność dzieci. Zostały opracowane w oparciu o obserwację sytuacji- przez nauczycieli, pracowników obsługi szkoły, diagnozę sytuacji wychowawczej w szkole- dokonane w roku szkolnym 2024/2025 i latach poprzednich.

Jednym z najważniejszych działań wychowawczych jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju wychowanków. Założenia wychowawcze stanowią wytyczne do pracy wychowawczej dla dyrektora szkoły, pracowników niepedagogicznych , wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, pedagoga szkolnego, samorządu uczniowskiego oraz organizacji i instytucji wspomagających szkołę. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów szkoły.

ADRESACI

- 1. Rodzice** - jako pierwsi odpowiedzialni za wychowanie swoich dzieci.
- 2. Uczniowie** - chcący w pełni włączyć się w proponowany system wychowawczy szkoły.
- 3. Wychowawcy i nauczyciele** wychowujący dzieci.
- 4. Pedagog/pedagog specjalny, logopeda** którzy swoją kompetencją i warsztatem wspierają wychowanków, wychowawców oraz rodziców w wychowaniu.

II. CELE DZIAŁALNOŚCI WYCHOWAWCZEJ SZKOŁY

1. Realizacja wartości wychowawczych :

- szacunek dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej,
- tolerancja wobec różnych poglądów, kultur, postaw i przekonań,
- uczciwość, szczerłość, prawdomówność, rzetelność i odpowiedzialność,

Szkoła Podstawowa im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie

- poznawanie i doskonalenie własnej osobowości,
- umiejętność współżycia w rodzinie, społeczeństwie lokalnym i społeczności szkolnej;
- pomoc potrzebującym,
- zdrowy styl życia, postawa proekologiczna.

2. Realizacja priorytetów szkoły:

- organizacja procesu rozwoju ucznia ukierunkowana na jego sukces,
- działania wychowawcze sprzyjające efektywnej nauce, wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- integracja ze środowiskiem lokalnym, promowanie swojej działalności w tym środowisku.

3. Realizacja głównych celów wychowawczych:

- zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia;
- kształtowanie postaw twórczych,
- stworzenie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym,
- dostarczanie wzorców osobowościowych stanowiących model do naśladowania i kształtowania poczucia własnej wartości,
- otwarcie na wartości kultur Europy i świata.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU I FORMY REALIZACJI

1. Wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swojego przedmiotu założenia wychowawcze szkoły.
2. Wszystkie zajęcia uwzględniają założenia wychowawcze szkoły.
3. Nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci, umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć, rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

IV. FORMY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Zajęcia edukacyjne
2. Godziny z wychowawcą
3. Zajęcia pozalekcyjne
4. Wycieczki

5. Imprezy i uroczystości klasowe, szkolne , środowiskowe

V. METODY PRACY WYCHOWAWCZEJ

1. Gry i zabawy
2. Dramy
3. Twórczość plastyczna, techniczna, artystyczna
4. Metoda projektu
5. Symulacje
6. Warsztaty
7. Rozmowy, pogadanki

VI. ZADANIA WYCHOWAWCZE

Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego

1. Współpraca z rodzicami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.
2. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.
3. Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
4. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców.
5. Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami i ich rodzicami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów.
6. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców.
7. Podejmowanie działań wychowawczych mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz negowanie zachowań agresywnych.

Metody pracy

1. Gry i zabawy
2. Gry dramatyczne (psychodramy)
3. Scenki rodzajowe
4. Symulacje

5. Treningi umiejętności
6. Dyskusje w grupie
7. Twórczość plastyczna, techniczna, artystyczna dzieci
8. Konkursy tematyczne.
9. Wycieczki tematyczne, turystyczno – krajoznawcze.

Formy pracy

1. Praca indywidualna.
2. Praca w zespołach
3. Praca w grupach

Dyrektor – partnerstwo w wychowywaniu uczniów:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- koordynuje, nadzoruje i organizuje działania wychowawcze szkoły,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Nauczyciele (właściwe relacje na płaszczyźnie: Dziecko – Rodzic – Nauczyciel):

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania, udzielają pomocy w przezwyciężeniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek.

Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom

wszechstronnej pomocy,

- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły, badają wspólnie z pedagogiem przyczyny opuszczania przez nich zajęć szkolnych,
- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie uczniów do dbałości o higienę osobistą, sylwetkę oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza szkołą,
- wzbudzają w rodzicach relacje do szukania i niwelowania przyczyn niepożądanych zjawisk wychowawczych.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Pedagog/pedagog specjalny:

- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- pomaga rodzicom w zdobywaniu wiedzy i praktycznych umiejętności wychowawczych (pedagogizacja rodziców),
- określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- działa na rzecz organizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w szkole oraz systematycznie

przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,

- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas.

Pracownicy niepedagogiczni – obsługa szkoły:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy czy dyrektora szkoły,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Rada rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Samorząd uczniowski:

- inspiruje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie szkoły,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

VII. UROCZYSTOŚCI I IMPREZY SZKOLNE

- Ślubowanie, pasowanie klasy I
- Narodowe Czytanie
- Rajdy szkolne „Nasze Wędrowki po Krainie Wygasłych Wulkanów”
- Sprzątanie świata połączone ze „Świętem pieczonego ziemniaka”
- Dzień Edukacji Narodowej
- Narodowe Święto Niepodległości
- Kiermasz bożonarodzeniowy, Jasełka, spotkania wigilijne w klasach
- Dzień Babci i Dziadka
- Zabawa karnawałowa
- Szkolna poczta walentynkowa
- Powitanie wiosny
- Spotkania wielkanocne
- Szkolny Dzień Europejski

Szkoła Podstawowa im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie

- Dzień Ziemi. Pikniki edukacyjne
- Majowe rocznice w historii Polski
- Dzień Matki/Rodzica
- Dzień Dziecka
- Dzień Sportu
- Dzień Patrona Szkoły
- Zakończenie roku szkolnego /połączone z pożegnaniem klasy ósmej.

Szkoła Podstawowa im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie to placówka:

- wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia, podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- ukierunkowana na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi,
- skupiona na kształtowaniu środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia,
- promująca właściwy stosunek do świata,
- ukierunkowana na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym,
- ruchu, kondycji fizycznej jako warunku dobrego samopoczucia, zapobiegania otyłości,
- sportu- dla mądrego wykorzystania czasu wolnego,
- wzajemnego szacunku, akceptacji, zaufania i uznania,
- odpowiedzialności za swą aktywność w zdobywaniu wiedzy i umiejętności,
- zaangażowana w kulturę, naukę, zabawę i pracę,
- współdziałania z drugim człowiekiem, odpowiedzialności za losy bliźniego,
- poszanowania mienia, które nas otacza,
- profilaktyki agresji i przemocy,
- wolna od używek, promująca zdrowy styl życia.

EWALUACJA

Mając na uwadze rzetelność prowadzonych działań zapobiegawczych oraz ich skuteczność, proponuje się następujące formy oceny realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego:

- rozmowy z uczniami,
- rozmowy z rodzicami,
- analiza dokumentów (tj. dzienniki szkolne, zajęć dodatkowych),

Szkoła Podstawowa im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie

- obserwacja i ocena zachowania,
- badania ankietowe wśród uczniów, nauczycieli i rodziców / wg potrzeb/,
- nadzór Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Miłośników Krainy Wygasłych wulkanów w Lipie /wg potrzeb/,
- sprawozdanie z działalności pedagoga/ pedagoga specjalnego, zespołu nauczycieli oraz wychowawców realizujących programy profilaktyczne /wg potrzeb/.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły zatwierdzono Uchwałą NrRady Pedagogicznej z dnia ... września 2023 r. po zasięgnięciu opinii Samorządu Uczniowskiego i w porozumieniu z Radą Rodziców z dnia ... września 2023 r.